



# జననికా

యం.డి. టి. రత్నం

1968లో —

ఎయిర్ ఫోర్స్ లో ఉన్నాను -  
 ట్రాన్స్ పర్ మిషన్ బొంబాయి గ్రీన్  
 కాటన్ మండి బెంగుళూరు హెల్త్ కేంద్రం  
 వచ్చిపడ్డాను. చుట్టూ కాంపౌండ్, లోన  
 బృందాననంలాంటి అందమైన వుద్యాన  
 వనాలు, మధ్య బ్రహ్మాండమైన ట్రేయి  
 వింగ్ కమాండ్ భవనాలు - మరో ప్రపంచం  
 లో వున్నట్లుండేది.

రోజూ ఉదయాన్నే ఏటికి వెళ్ళడం,  
 రేషన్ సప్లయింగ్ మీద అజమాయిషి  
 చెయ్యడం నా పని, మేక్రి నర్సింగ్ ఐన్  
 నెంబరు 22, రిస్పెక్ట్ మార్కెట్ - నా  
 దినచర్యలో ప్రధాన భాగాలు.

మే నెలలో -

ఆంధ్ర అంతటా తలలు బద్దలయ్యేలా  
 ఎండలు. కాని బెంగుళూరులో అప్పుడ  
 కరమైన వర్షం వాకావరణం.

ఒకనాడు-

ఉదయాన్నే లేచి డ్రెస్ చేసుకుని మేక్రి సర్కిల్ కు వెళ్ళి బస్ కోసం విచ్చిన్నాను. రెంజవ నెంబరు బస్ ఆగి ఉంది. బస్ స్టాప్ లో రద్దీ లేదు. నలుగు రైడుగురు కాన్వెంట్ ఏల్లలు నీట్ గా యూనిఫారంలో ఒక ప్రక్క నిల్చుని ఉన్నారు ఒకటక ఇంగ్లీషు మాట్లాడేస్తూ.

“హల్లో, శేఖర్, గుడ్ మార్నింగ్”

పణిక్కర్ బస్ లోంచి పలుకరించాడు.

“వెరీ గుడ్ మార్నింగ్?... వేర్ టు” అన్నాను.

“శివాజీనగర్, గోయింగ్ టు రిస్పెక్ట మాస్ట్రేట్?” నవ్వాడు. ఎప్పుడూ సవ్యతూ మాట్లాడడం పణిక్కర్ కు ఆలవాటు. అతడుకనే అతనంటే ఆందరికీ యిష్టం.

“యస్.”

కండక్టర్ బెర్ కొట్టాడు. బస్ ఎక్కి పణిక్కర్ ప్రక్కన కూర్చున్నాను. నా బస్ 22 లా లేదు. దీనిలో వెళ్ళితే ఆర్.యస్ స్టాప్ లో దిగాలి. అయినా పరవాలేదు అందాకా పణిక్కర్ తో కలుద్లు చెప్పుకోవచ్చు.

బస్ కదిలింది. మాడవిడిగా ఆరేళ్ళ అమ్మాయి వచ్చి బస్ ఎక్కింది.

వెనక్కు తిరిగి తొంగిచూస్తూ,

“అమ్మా, రావే... తొందరగా” అంది తెలుగులో.

ఏళ్ళ తరబడి తెలుగు గడ్డకు దూరంగా

ఉన్నాను. ఎక్కడ తెలుగు పలుకులు విన్నా మనసు పరవశించేది చెవులు రిక్కించుకు వినేడాన్ని.

కుతూహలంగా ఆ అమ్మాయి కేసి చూశాను. అంతలోనే ఆ ఏల్ల వెనక్కు తిరిగి బస్ దిగబోయింది. పడుకుందని ఒడిపి పట్టుకున్నా.

“అమ్మ... అమ్మ” ఏడుపు మొహం పెట్టింది.

“అరె. డ్రైవర్ సాబ్, బడాకరో టాయ్, బచ్చీకి మా ఆరహీ హై!” అరిచాను.

డ్రైవర్ నావైపు చూసి వెంటనే బస్ ఆపాడు. మరు నిమిషంలో ఆ అమ్మాయి తల్లి-కాబోయ-రోప్పుతూ వచ్చి బస్ ఎక్కింది. బస్ బయలుదేరింది.

అమ్మాయి కుందనపు బొమ్మలా ఉంది. దేవకన్యలా తెల్లని డ్రెస్ వేసుకుంది. అందమైన జాత్తు ముడికి ఎర్ర రిబ్బన్ కట్టి ఉంది... పాలబుడగల్లాంటి టుగ్గలు. ముద్దు పెట్టుకోవాలనిపించింది. నా చేతుల్లోంచి విడిపించుకుని వాళ్ళమ్మ వద్దకు - అదే ఆమె వద్దకు - వెళ్ళింది.

‘ఆమె’ కేసి చూశాను.

‘ఎంత అందంగా ఉంది!’ మనసు అంటోంది. స్నిగ్ధ జ్యోత్స్నలా వెల్లి విరివే విర్ర్మలముగ్ధమోహన సౌందర్యం, ప్రకాంతమైన ఆ మోము వికసించిన పద్మంలా తళుకులు విరజిమ్ముతూంది.

అమ్మాయిని దగ్గరకు తీసుకుంటూ

అమె ఒక్కసారి నాకేసి చూసి తలదించు కుంది.

'ఎంత అందమైన కళ్ళు!' మళ్ళీ అంటోంది మనస్సు.

వణిక్కర్ ఏదో అంటున్నాడు. పర ధ్యానంగా వింటున్నా...

ఆర్.యస్. బస్ స్టాప్ వచ్చింది. దిగాము.

“విల్ మీట్ యు అగేన్.”

వణిక్కర్ గబగబా ప్లేషన్ కేసి వెళ్ళాడు.

అమె, అమ్మాయి దిగారు. వసంత నగర్ కేసి వెళ్తున్నారు. అమ్మాయి నా వైపు చూపించి ఏదో అంటూంది. అమె నాకేసి చూసింది. చటుక్కున తలదించు కొని అమ్మాయి చేయి పట్టుకుని వెళ్ళి పోయింది.

.....

ముప్పయ్యేళ్ళు దాటుతున్న బ్రహ్మ చారిని నేను. అమె వివాహిత. ఒక అమ్మాయికి తల్లి... మరి...మరి... ఎందుకీ ఆకరణ్ణా ఏమో; అర్థంకాలేదు.

\* \* \*

రెండు నెలలు గడిచాయి.

రోజూ అమె, అమ్మాయి ఆడే బస్ లో వస్తున్నారు. నా బస్ 22. కాని ఎందుకో 2వ నెంబరు బస్ లో వెళ్తున్నా. మా పరిచయం అంతకుమించి పెరగలేదు. ఎప్పుడో కాని అమె నాకేసి చూడదు. చూసినా వెంటనే తలదించుకుంటుంది. నా

కళ్ళు అమె ప్రతి కదిలికను గమనించేవి.

దిపెన్సు సర్వీసెస్ థియేటర్ లో తెలుగు సినిమా వచ్చింది. అడ్వాన్స్ ఐకింగ్ లో ఫస్ట్ క్లాస్ టిక్కెట్ కొని ఉంచుకున్నాను. ఆరూ ఇంవైకి హాలు వద్దకు వెళ్ళాను.

ఎంబ్రెస్ వేపు వెళ్తూ అగిపోయాను. అమె:

ఐకింగ్ వద్ద క్యూలో నిల్చుని ఉంది.

ప్రక్కనే చేయి పట్టుకుని అమ్మాయి:

అమెకేసి చూస్తూ నిల్చున్నాను.

పదిరూపాయల నోట్ తీసి యిచ్చి

“టూ సెకండ్ క్లాస్” అంది.

“ఓంటీ వైసే దీజీయే” టిక్కెట్లు

తీస్తూ అన్నాడు ఐకింగ్ క్లార్కు.

ప్రక్కనే నిల్చున్న ఆర్డర్లీ తెలుగులో చెబుతున్నాడు.

“ఇరవై వైసలు ఇవ్వండి. ఎనిమిది రూపాయలు వావన్ ఇస్తారు.”

అమె బెదురుగా చూసింది.

“చిల్లరలేదు” అంది మెల్లగా.

ఐకింగ్ క్లార్కు నిర్లక్ష్యంగా పది రూపాయల నోట్ అమెకేసి వివీరి,

“నెక్స్ట్” అన్నాడు

క్యూ పెద్దగా ఉంది. అమె ప్రక్కకు వస్తే ఇక సినిమా చూడడం పడదు. టైమ్ కూడా ఐదు నిముషాలే ఉంది. ఆ చుట్టు ప్రక్కల ఎక్కడా చిల్లర దొంకదు.

చొరవగా ముందుకు వెళ్ళి జేబులోంచి ఇరవై వైసాలు తీసి ఐకింగ్ క్లార్కు

ముందు ఉంచాను.

ఏదో అనబోయింది.

“టిక్కెట్లు తీసుకోండి. నా దబ్బు రేపు ఇచ్చేద్దురుగాని” అని ఇవతలకు వచ్చేకాను.

బెల్ కొట్టారు. హాలులోనికి వెళ్ళాను. వైద్ వేస్తూంటే మనక చీకటిలో ఆమె, అమ్మాయి సెకండ్ క్లాస్ లో మను మల్చి దాటుకుంటూ వెళ్ళి కూచోవడం కనిపించింది.

మరునాడు-

షేక్రీ సర్కిల్ లో సుబ్బరాజుతో మాట్లాడుతూ విల్చున్నాను. నా కళ్ళు ఆమెకోసం వెదుకుతున్నాయి.

“నమస్కారమండీ!”

వెనుకనుండి ఆమె స్వరం వినిపించింది.

చటుక్కున వెనక్కు తిరిగాను.

ఆమె నమస్కారం చేసింది. నాకు కాదు, సుబ్బరాజుకు.

“నమస్కారమమ్మా!... మూర్తుకు వెత్తున్నావా?” అన్నాడు సుబ్బరాజు.

“అవునండీ!”

కండక్టర్ బెల్ కొట్టడంతో ఐస్ లోని కెక్కాము.

సుబ్బరాజు మునిరెడ్డిపాకెంలో దిగి పోయాడు.

ఆర్.యస్. స్టాప్ లో దిగాక ఆ అమ్మాయి నా వద్దకు గరిగణా వచ్చి చేయి చాపింది.

తెల్లని అరచేతిలో ఇరవై వైసాల నాజేయన్నాయి.

ఆమె దూరంగా వెళ్ళి విరిబడి చూస్తూంది.

“నూ అమ్మ ఇచ్చి రమ్మంది... నిన్న సినిమాలో ఇచ్చారుగా” అంది...

“మంచిదమ్మా!” తలమీద చేయి వేసి దగ్గరకు తీసుకున్నాను.

“నీ పేరు?”

“లలిత.”

“మంచిదావివి. ఈ పైసల్ని మవ్వే ఉంచుకుని దాకలెట్లు కొనుక్కో.”

విసురుగా ముందుకు నడిచాను...

మరునాడు -

సుబ్బరాజును అడిగాను ఆమెను గురించి.

“ఆమె - నిర్మల - నిర్మాగ్యురాలు శేఖర్, అంత చక్కవిది. అంతకు మించిన గుణం కలది. కాని తర్తవనికి మాలినవాడు. క్రాగుబోతు. అనుమానంతో ఆమెను హింసబెట్టి తరిమి వేశాడు. ఇక్కడే మూర్లో బీచరుగా వనిచేస్తూంది... అతడు ఇంకో ఆమెతో ఉంటున్నాడు నెల్లూరులో.”

ఇంకేం అడగలేకపోయాను.

\* \* \*

నెస్టెంబర్ నెల మొదట్లో-

నిర్మల నాలుగు రోజులు ఐస్ లో రాలేదు. సుబ్బరాజును కారణం అడిగేందుకు సభ్యత అడ్డువచ్చింది. మధనపడే

మనసును అణచిపెట్టాను.

మరునాడు ఆమె వచ్చింది వంటరిగా.  
అమ్మాయి రాలేదు.

పదిరోజుల వరకూ వంటరిగానే వచ్చి  
తరువాత రావడం మానేసింది.

ఇక నిగ్రహించుకోలేకపోయాను.  
సుబ్బరాజుకోపం వెళ్ళాను.

పదిహేనురోజులు సెలవుపెట్టి ఊరికి  
వెళ్ళాడని తెలిసింది...

మరునాడు సుబ్బరాజునుండి ఉత్తరం  
వచ్చింది.

నెల్లూరు నుండి వ్రాశాడు.

“శేఖర్:

నిర్మల నీకు జ్ఞానకం ఉండే  
ఉంటుంది. తగవంతుడు ఆమెను అంతు  
లేని దుఃఖంలో ముంచాడు.

నెల క్రితం ఆమె భర్త బెంగుళూరుకి  
వచ్చి బలవంతంగా పాపను తెచ్చేశాడు.  
అతడెలాంటివారై నా పాప అంటే అత  
నికీ ప్రాణమే.

వారంరోజుల కిందట పాప, ఆతడు  
బస్ లో వెళ్తుంటే సీకారాంపురం వద్ద  
బస్ బోల్తాపడింది. తండ్రి ఆంధ్రకొని  
నిర్మల, నేను వచ్చాం.

నెల్లూరు ఆస్పత్రిలో మొన్న పాప చని  
పోయింది ఈవేళ అతను చనిపోయాడు.

నిర్మల ఇప్పుడు ఒంటరిగా మిగిలి  
పోయింది ఈ ప్రపంచంలో.

ఇరవై ఒకటోతేదీ వస్తున్నా

—రాజు”

పాల బుగ్గలతో అందంగా ఉండే  
పాప యికలేడు. బాధతో మనసు మెలి  
దిరిగిపోయింది.

\* \* \*

ఆరు నెలలు గడిచాయి.

నిర్మల రోజూ అదే బస్ లో  
వెళ్తుంది. ఇప్పుడు మడుట కుంతుమ  
లేడు. వెంట పాప లేడు. వికారమైన ఆ  
కళ్ళల్లో నిరాశ, ఆవేదన.

నన్ను రేషన్ నష్టయిల డ్యూటీ  
నుండి ఆపిసుకు వేశారు.

ఇప్పుడు నేను బస్ లో వెళ్ళడంలేదు.  
రోజూ నిర్మలను ఊసే అవకాశం  
ఇప్పుడు లేదు.

సుబ్బరాజుకు ట్రాన్స్ ఫర్ ఆర్డర్  
వచ్చింది.

పూనాకు వేశారు.

“శేఖర్, నేను వెళ్తున్నాను. నిర్మల  
విషయమే నాకు బెంగగా ఉంది. ఆమె  
నాకు దూరపు బంధువు. ఆ అభాగ్యురాలి  
కి ఎవ్వరూ లేరు. ఆమె జీవితం  
చీకటిగా గడిచిపోవడం నా కిష్టంలేదు.  
ఆమెకు మళ్ళీ పెళ్ళిచెయ్యాలని ఉంది.  
మీరేమంటారు?”

మౌనంగా ఆలోచించాను...

నాలుగురోజుల తరువాత సుబ్బ  
రాజుకు చెప్పాను.

“రాజూ, నిర్మలను నేను వివాహం  
చేసుకుంటాను.”

సుబ్బరాజు ఆనందంతో ఉక్కిరి

విక్కిరి అయ్యాడు.

'శేఖర్' అంటూ నా చెయ్యి వట్టు కున్నాడు. అతని కన్నుల్లో స్రవించిన బాషాలు వెచ్చగా నా చేతిమీద పడ్డాయి.

"అదివారం నిర్మలను కలుసుకుని మాట్లాడండి."

"నిర్మల పునర్వివాహానికి ఒప్పు కుందా?"

"ఒప్పుకున్నాను."

ఆ రాత్రే సుబ్బరాజు సూనాకు బయలు దేరి వెళ్ళాడు.

\* \* \*

"శేఖర్ బాబూ!

ఒక ఉత్తమ వ్యక్తి హృదయంలో స్థానం పొందగలిగానన్న ఒకే ఒక సంతృప్తితో నా జీవితం ధన్యమైందని భావిస్తున్నాను.

మీరు నిజంగా ఉత్తములు.

సుబ్బరాజు అన్నయ్య చెప్పడమే కాదు, ఈ వది నెలలుగా మిమ్మల్ని గమనించాను.

ఉత్తమ సంస్కారానికి, ఉన్నత భావాలకు ప్రతిబింబం మీరు.

అందుకే సాప సంకిలమైన నా జీవితాన్ని మీకు అంటగట్టి మీ ఉన్నతిని నాశనం చెయ్యలేకపోతున్నాను.

నా జీవితం ఒక విషజ్వాల. అందులో ప్రవేశించిన ప్రతివారు తనకంటే ప్రవేశించిన ప్రతివారు తనకంటే

కాక తప్పదు.

భగవాన్, కవిపెంచిన తలిదండ్రులు, కట్టుకున్న భర్త, కన్నదిద్ద-అందరూ ఈ జ్వాలలో అహుతి అయ్యారు.

వద్దు శేఖర్ బాబూ! వద్దు. మీరు ఇందులో మరొక ఇంధనం కావద్దు.

అమృతహృదయం మీది. అందులో నాకు పాలు పంచారు. నా శేష జీవితంలో ఆమరణాంతం మధురస్మృతిగా పదిలపరచుకుంటాను.

నాకు ఆంధ్రలో ఉద్యోగం దొరికింది. వెళ్ళిపోతున్నాను.

సెలవు.

—నిర్మల"

నిర్మలను కలుసుకోవాలన్న నాకు అందిన ఉత్తరం ఇది.

సుబ్బరాజుకు ఉత్తరం వ్రాశాను.

జవాబు వచ్చింది.

"శేఖర్,

నిర్మలను మరచిపోండి. మీ మనస్సుకు కష్టం కల్గిందాను. మన్నించండి.

—రాజు"

\* \* \*

కాలం కదిలిపోతూనే ఉంది.

ఈనాడు నేను ఒకరికి భర్తను. మరొకరికి తండ్రిని.

కాని జీవనగతిలో నిర్మల స్మృతి మరపురాని ఒకనాటి కథ.

